

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.26 "Elaborarea și modernizarea tehnologiilor de producere a cartofului și legumelor în contextul schimbărilor climatice în scopul asigurării unor producții inofensive stabile și durabile", director de proiect: dr. hab., ILIEV Petru, Prioritatea II.

Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologie Alimentară,
pentru anul 2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali (Adunarea Generală a Secției Nr.2 din 19 februarie 2024)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Pe parcursul realizării cercetărilor planificate, a fost evaluat un spectru larg de soiuri de cartof și legume, adaptate conform termenilor de plantare-recoltare a culturilor, perfecționate metode de irigare a culturilor legumicole în solarii și teren neprotejat și metode de fortificare a semințelor de legume/verdețuri și altele. Au fost evidențiate soiuri de cartof predestinate pentru cultivare în diferite zone; a fost stabilită cea mai eficientă metodă de irigare a legumelor; în procesul de ameliorare, au fost selectate cele mai productive și rezistente forme de legume; sunt obținute soiuri noi, care au fost transmise la Comisia de Stat Pentru Testarea Soiurilor. Astfel, rezultatele obținute corespund scopului propus pentru realizarea Programului de lucru, reflectă, în mod, deplin obiectivele formulate.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

În baza rezultatelor obținute, pe parcursul anului membrii echipei de cercetare au publicat 4 lucrări științifice, inclusiv un capitol în monografie internațională, o lucrare științifico-metodică și 2 lucrări la conferințe științifice. În componența colectivelor de autori/coautori ai acestor publicații au fost incluși 8 cercetători din 17 membri ai echipei de cercetare, ce constituie 47,1%. Pe parcursul anului executanții proiectului, au participat la 3 Conferințe cu producătorii de legume și 2 Conferințe internaționale, au obținut o Diplomă de onoare pentru participarea la Expoziția MoldExpo cu soiuri, tehnologii de producere a cartofului și legumelor.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

Rezultatele obținute în cadrul proiectului, au contribuit la colaborarea internațională (7 Instituții științifice și firme agricole) și națională (2 Instituții științifice și 12 firme agricole). O parte din rezultatele obținute sunt implementate în gospodăriile țărănești de producere ecologică a legumelor cu suportul ONG „Grădina Moldovei”. Proiectul servește la instruirea producătorilor locali în producerea ecologică și, în special, în producerea de semințe de culturi legumicole și cartof. De aceste avantaje în anul 2023 beneficiază minimum 12 producători autohtoni. În cadrul seminarelor organizate și emisiunilor televizate au fost instruiți și consultați sute de fermieri autohtoni.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.

Pe parcursul anului 2023 în cadrul proiectului, au activat 4 tineri cercetători , dintre care 3 cercetători sunt coautori ale lucrărilor științifice. Nu este clar în ce an a fost susținută și confirmată teza de doctorat a Dnei Guțul Margareta, Producerea răsadurilor altoite de legume. De dorit să fie participarea mai activă a tinerilor în publicarea rezultatelor obținute.

Obiecții: De dorit participarea mai activă a tinerilor cercetători în publicarea și raportarea rezultatelor obținute.

Punctajul mediu acordat: 24,0

Concluzii și recomandări:

Rezultatele obținute corespund scopului propus pentru realizarea cercetărilor planificate și reflectă, în mod deplin obiectivele formulate. Totodată în rezultatul expertizei au fost depistate unele neconformități, care pot fi concretizate și înlăturate: de concretizat în ce an a fost susținută și confirmată teza de doctorat Dnei Guțul Margareta «Producerea răsadurilor altoite de legume»?

Se propune calificativul general: Bine

Raport aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc